

การศึกษาความเข้าใจในด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี
**The Study of Understanding about Protective
Measures for Accident and Crime Scene Protection by Patrol
Officer from Province Police Station in
Kanchanaburi Province**

ภาชีณี เดชรัตนสุวรรณ¹

รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก วรชัย วิชชุวานิชย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจ ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ เพื่อเสนอแนวทางการ พัฒนางานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของสถานีตำรวจภูธรจังหวัด กาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจ ภูธรจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 227 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งทดสอบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์ผลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 41-50 ปี การศึกษาสูงสุดต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีชั้นยศนายดาบตำรวจ เป็นส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนโดยประมาณระหว่าง 23,001-31,000 บาท ในด้านระยะเวลาปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่สายตรวจส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน

¹หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

²หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

21 ปี ด้านความคิดเห็นการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า การเก็บวัตถุพยานจากสถานที่เกิดเหตุควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในวันที่ทำการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุด ชั้นยศ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทของสายตรวจ และเงินเดือนหรือเงินที่เพิ่มพิเศษต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่อายุและระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วแตกต่างกันจะมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุส่วนใหญ่ คือ ผู้บังคับบัญชาควรจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุให้เพียงพอ และควรกำหนดกฎหมายในการเอาโทษกับผู้ที่ไม่เข้าไปในสถานที่เกิดเหตุหรือเข้าไปยุ่งกับวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุโดยที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และควรออกกฎหมายมารองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจให้สามารถปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ : สถานที่เกิดเหตุ การรักษาสถานที่เกิดเหตุ ตำรวจสายตรวจ ตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี

Abstract

This research aims to study the understanding about the crime scene, protection, an obstacle for protecting crime scene to be a guideline for development of prevention at the scene of a police station in Kanchanaburi. The subjects in this study were 227 Patrol Officers at Kanchanaburi Provincial Police Office. The statistics used were percentage, arithmetic mean, standard

deviation and One-way ANOVA. The result shows statistically significant at the level of 0.05 and the data was analyzed using software packages for social science research.

The findings are summarized as followed. Most of the respondents aged 41–50 years, they have educational degree lower than bachelors degree, a class rank of Police junior Sergeant Major. A monthly income was estimated between 23,001–31,000 baht in the period of 21 years operation of the patrol officers. The opinion on the protection side, the scene of patrol officers, Kanchanaburi Provincial Police, overall, the majority agreed that the evidence collected from the crime scene should proceed to complete on the day of examination at the scene. The hypothesis testing of the study found that the highest rank in the operational period of the patrol, types of patrol and salary or the extra money per month has no effect on level of performance, however ages and durations of past training affect the levels of performance. Obstacles of working in protection at the scene is that the supervisors should be allocated enough budgets that are used for investigating the scene and should enact the laws to punish those who enter crime scene or interfere evidence at a crime scene without permission and should legislate to support patrol officers' responsibilities to work in the scene accurately.

Keywords : Crime Scene, Protective Measures for Accident, Patrol, Provincial Police Station in Kanchanaburi

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีคดีอาญาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งคดีลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ วางเพลิง ช่มชู้หรือฆาตกรรม ซึ่งผู้กระทำความผิดต่างมีวิธีการกระทำความผิดที่สลับซับซ้อนมากขึ้นตามความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทั้งนี้เมื่อเกิดคดีอาญาขึ้นเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายจะต้องดำเนินการเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่สังคม ซึ่งการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นจะอาศัยพยานบุคคลเป็นหลักในการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย แต่บางครั้งอาจจะไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงเพราะพยานบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงคำพูดได้เสมอด้วยเหตุผลดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องมีการนำความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาเพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานต่าง ๆ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพราะพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะสามารถเชื่อมโยงผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษและช่วยผู้บริสุทธิ์ให้พ้นจากข้อกล่าวหาได้ (กนกพร แสนแก้ว, 2552) ดังนั้น เมื่อต้องการให้ได้มาซึ่งวัตถุพยาน เราจึงมักนึกถึงสถานที่เกิดเหตุซึ่งเป็นสถานที่ที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและอาจหาวัตถุพยานได้ด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุสามารถอ่านสภาพของสถานที่เกิดเหตุได้ว่า ใครควรจะเป็นผู้กระทำความผิด ทำอย่างไร ด้วยวิธีใด เมื่อเวลาอะไร และประสงค์ต่ออะไร เพราะอาชญากรรมมักจะทิ้งร่องรอยในสถานที่เกิดเหตุไว้เสมอ เพราะฉะนั้นถ้าทำการตรวจสถานที่เกิดเหตุอย่างมีขั้นตอนตามหลักวิชาแล้วจะทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากวัตถุพยานต่าง ๆ ในสถานที่เกิดเหตุ รวมถึงจากตัวผู้เสียหายและตัวคนร้ายได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการคลี่คลายคดีนั้น ๆ (สันต์ สุขวัจน์, 2550)

การรักษาสถานที่เกิดเหตุ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุทั้งหมด เนื่องจากแต่ละคดีถ้าไม่มีการป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุอย่างถูกวิธีแล้ว ขั้นตอนต่อมาในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุย่อมไม่ได้ผล วัตถุพยานที่ได้มาอาจไม่ใช่วัตถุพยานที่จะนำไปสู่การจับกุมคนร้ายที่แท้จริงหรืออาจนำไปสู่การจับกุมผู้บริสุทธิ์ได้และอาจจะมีปัญหาอื่น ๆ อีกมากมายตามมา อีกนัยหนึ่งการรักษาสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Protection) จึงเป็นวิธีการรักษาให้สภาพที่เกิดเหตุอยู่ในสภาวะเดียวกับที่พบครั้งแรกไว้ระยะหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันป้องกันไม่ให้เอกสารหรือหลักฐานสูญหาย ดังที่มีผู้กล่าวว่า สถานที่เกิดเหตุเสมือนหนึ่งเป็น“คลังสมบัติแห่งหลักฐาน” แต่หลักฐานที่หลงเหลืออยู่ ณ สถานที่เกิดเหตุนั้นไม่เพียงแต่จะสูญหายหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเวลาผ่านไปเท่านั้นแต่อาจถูกเหยียบย่ำหรืออาจทำให้ถูกแปรเปลี่ยนจากการขาดความระมัดระวังของผู้เสียหายเองหรือบุคคลที่สามซึ่งเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุด้วยความอยากรู้อยากเห็นหรืออยากช่วยเหลือก็ตาม ดังนั้น การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ เรื่องของพยานหลักฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในสถานที่เกิดเหตุถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายก่อนที่จะเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญจะไปถึงจนทำให้เกิดความสับสนแก่การทำงานด้านการสืบสวน (บริษัท เซอีอุ (ประเทศไทย) จำกัด, 2531)

ตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการขึ้นตรงต่อหน่วยงานกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 7 สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีขอบเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครองภายในจังหวัดกาญจนบุรี มีหน้าที่ป้องกันดูแลรักษาสถานที่เกิดเหตุจนกว่าพนักงานสอบสวนจะเข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ผู้กระทำความผิด พื้นที่รับผิดชอบของตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่จะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศจำนวนมหาศาลต่อปี เช่น

สะพานข้ามแม่น้ำแคว น้ำตกไทรโยคน้อย น้ำตกไทรโยคใหญ่ น้ำตกเอราวัณ การล่องแพ เป็นต้น และคดีอาญาที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจภูธร จังหวัดกาญจนบุรีโดยส่วนใหญ่จะเป็นคดีอาญา คดีอุกฉกรรจ์ และคดี สะเทือนขวัญ ส่วนใหญ่ยังไม่อาจจับตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก

พนักงานสอบสวนจะสามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ นั้นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งการ ป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุอย่างมีประสิทธิภาพย่อมมีผลต่อการคลี่คลายคดี ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ และยังทำให้คดีอาญามีแนวโน้มลดลง อีกทั้งยังเพิ่มความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในสังคมมากขึ้นอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาความเข้าใจในด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อนำผลการ ศึกษาพัฒนาและปรับปรุงงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิด เหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานด้านการป้องกันรักษา สถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ สถานีตำรวจภูธรจังหวัด กาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ 2557 จำนวน 227 คน ที่ได้จากการสุ่มของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 527 คน จาก 21 สถานีในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสัมภาษณ์เจาะลึก คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 5 นาย โดยหัวหน้าชุดสายตรวจหรือตำแหน่งรองสารวัตรเป็นผู้คัดเลือกตำรวจกลุ่มงานสายตรวจด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อายุ ประเภทของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับชั้นยศตำแหน่ง ระยะเวลาด้านการปฏิบัติงานสายตรวจ ภูมิหลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ระยะเวลาที่ผ่านการเข้ารับการฝึกอบรมมาแล้ว เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน

ส่วนที่ 2 และ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ และวิธีการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุในแต่ละขั้นตอน

2.2 แบบสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในงานการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ใช้วิธีการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลสำคัญ ๆ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วิธีการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เจาะลึกที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานนิติวิทยาศาสตร์ การพิสูจน์หลักฐาน การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ ระเบียบข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ และนโยบายการปฏิบัติงานราชการตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี

2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาของคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่จะทำการศึกษา

3. ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency หรือ IOC)

4. ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบตามวิธีทางการวิจัยไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

7. ตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตอบกลับมาแล้ว บันทึกข้อมูลลงแบบรหัส (Coding Sheet)

8. ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 41–50 ปี (ร้อยละ 41.9) รองลงมา มีช่วงอายุ 51–60 ปี (ร้อยละ 28.7) และ 21–30 ปี (ร้อยละ 14.0)

1.2 ส่วนใหญ่เป็นชั้นยศสิบตำรวจตรี (ร้อยละ 14.5) รองลงมาเป็นชั้นยศร้อยตำรวจโท (ร้อยละ 10.5) และชั้นยศร้อยตำรวจตรี (ร้อยละ 10.1)

1.3 รายได้ต่อเดือนโดยประมาณระหว่าง 23,001–31,000 บาท (ร้อยละ 50.7) รองลงมาคือระหว่าง 15,001–23,000 บาท (ร้อยละ 28.1) และระหว่าง 7,000–15,000 (ร้อยละ 9.7)

1.4 เป็นสายตรวจประเภทอื่น ๆ (ร้อยละ 46.2) รองลงมาคือสายตรวจรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 31.7) และสายตรวจรถยนต์ (ร้อยละ 20.3)

1.5 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านสายตรวจมาแล้วน้อยกว่า 2 ปี (ร้อยละ 37.9) รองลงมา มากกว่า 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 36.6) และปฏิบัติงานมาแล้ว 2–5 ปี (ร้อยละ 18.0)

1.6 ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานด้านสายงานอื่นมาก่อนที่จะเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ (ร้อยละ 55.0) ที่เหลือเคยมีประสบการณ์การทำงานด้านสายงานอื่นมาก่อนที่จะเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ (ร้อยละ 45.0)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุพบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุคิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังนี้

1.1) การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุให้คงอยู่ในสภาพเดิมมากที่สุดเป็นหัวใจสำคัญของการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.83$, $SD. = .382$)

1.2) ใช้ความระมัดระวังในการให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชนเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุคดีต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.69$, $SD. = .580$)

1.3) เมื่อได้รับแจ้งเหตุจะออกเดินทางไปถึงสถานที่เกิดเหตุภายในเวลาไม่เกิน 15 นาที ($\bar{X} = 4.46$, $SD. = .561$)

2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุคิดเป็นร้อยละ 98.70 ดังนี้

2.1) กรณีมีผู้บาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุให้รีบเคลื่อนย้ายนำส่งโรงพยาบาลขณะนำส่งควรมีตำรวจหรือญาติไปด้วย ($\bar{X} = 4.60$, $SD. = .695$)

2.2) เมื่ออยู่ในสถานที่เกิดเหตุสามารถสูบบุหรี่ รับประทานอาหาร เปิด-ปิด สวิตซ์ไฟได้ถ้าจำเป็น ($\bar{X} = 4.29$, $SD. = .860$)

3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุคิดเป็นร้อยละ 98.2 ดังนี้ ควรมีการจดบันทึกสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ง่ายในห้องที่เกิดเหตุ เช่น แสงไฟ กลิ่น เสียง อุณหภูมิ การเปิดปิดประตูหน้าต่าง เป็นต้น ($\bar{X} = 3.14$, $SD. = .810$)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุพบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งกรณีพบศพในสถานที่เกิดเหตุให้รักษาสภาพเดิมของศพไว้ห้ามเคลื่อนย้าย คิดเป็นร้อยละ 81.90

2) สิ่งสำคัญลำดับแรกของเจ้าหน้าที่ชุดแรกที่เข้าไปถึงสถานที่เกิดเหตุคือ การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุและช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ คิดเป็นร้อยละ 81.90

3) ให้ความสำคัญและระมัดระวังในการครอบครองพยานหลักฐาน มีการรับผิดชอบดูแลวัตถุพยานที่เป็นของกลางอย่างไม่ขาดช่วง ตั้งแต่การเก็บวัตถุพยานไปจนถึงการนำวัตถุพยานไปแสดงในชั้นศาล คิดเป็นร้อยละ 67.00

2.3 การทดสอบทางสถิติด้วยวิธี One - way ANOVA ด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุของตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อทดสอบเปรียบเทียบด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุและด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุโดยจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ผลดังนี้

1) จำแนกตามประเภทสายตรวจ พบว่า ประเภทของสายตรวจไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

2) จำแนกตามอายุ พบว่า อายุของสายตรวจมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุในด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3) จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของสายตรวจมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

4) จำแนกตามชั้นยศ พบว่า ระดับชั้นยศของสายตรวจไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

5) จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งของสายตรวจไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

6) จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานสายตรวจ พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงานสายตรวจของสายตรวจมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

7) จำแนกตามระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว พบว่า ระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วของสายตรวจมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุและด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

8) จำแนกตามเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน พบว่า เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนของสายตรวจไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1) ด้านบุคลากร พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจมีชุดทีมงานตรวจสถานที่เกิดเหตุไม่เพียงพอกับปริมาณงาน และบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นตำรวจสายตรวจมีความรู้ความชำนาญไม่ตรงตามสายงาน

2) ด้านงบประมาณ พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุจึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต้องจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุด้วยเงินส่วนตัว

3) ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ พบว่า เครื่องมือในการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุมีไม่ครบถ้วน มีความเสื่อมสภาพ ไม่มีความทันสมัย และยานพาหนะที่ใช้มีสภาพเก่าทรุดโทรมไม่พร้อมใช้งาน ยานพาหนะที่ใช้เดินทางไปป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุถูกนำไปใช้ในหน้าที่อื่นด้วย

4) ด้านอื่น ๆ พบว่า ผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญในการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจไม่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และผู้บังคับบัญชาระดับสูงเข้าไปสั่งการในสถานที่เกิดเหตุ และบางครั้งนำสื่อมวลชนเข้าไปทำข่าว ทำให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1) ผู้บังคับบัญชาควรจัดฝึกอบรมเรื่องการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุและเทคนิควิธีการรวบรวมวัตถุพยานวิธีการใหม่ ๆ

2) ผู้บังคับบัญชาควรจัดสรรกำลังพลที่จะช่วยงานเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเพิ่มมากขึ้น

3) ผู้บังคับบัญชาควรจัดสรรงบประมาณในงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยให้ครบถ้วนและเพียงพอต่อการใช้งานทุกครั้ง

4) เจ้าหน้าที่วิทยากรเขตหรือวิทยากรจังหวัดควรจัดบรรยายให้ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น อย่างน้อยปีละ 2-3 ครั้ง

สรุปผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สรุปผลการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 41.9) รองลงมา มีช่วงอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 28.7) และ 21-30 ปี (ร้อยละ 14.0)

2) ด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 57.3) รองลงมาคือ ปริญญาตรี (ร้อยละ 34.8) และปริญญาโท (ร้อยละ 7.9)

3) ด้านชั้นยศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศสิบตำรวจตรี (ร้อยละ 14.5) รองลงมาคือ ชั้นยศร้อยตำรวจโท (ร้อยละ 10.5) และชั้นยศร้อยตำรวจตรี (ร้อยละ 10.1)

4) ด้านรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนโดยประมาณระหว่าง 23,001–31,000 บาท (ร้อยละ 50.7) รองลงมาคือระหว่าง 15,001–23,000 บาท (ร้อยละ 28.1) และระหว่าง 7,000 – 15,000 (ร้อยละ 9.7)

5) ด้านประเภทสายตรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสายตรวจประเภทอื่น ๆ (ร้อยละ 46.2) รองลงมาคือ สายตรวจรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 31.7) และสายตรวจรถยนต์ (ร้อยละ 20.3)

6) ด้านระยะเวลาปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่สายตรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงานมาแล้วน้อยกว่า 2 ปี (ร้อยละ 37.9) รองลงมามากกว่า 5 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 36.6) และปฏิบัติงานมาแล้ว 2–5 ปี (ร้อยละ 18.0)

7) ด้านประสบการณ์การทำงานด้านสายงานอื่นมาก่อนที่จะเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน (ร้อยละ 55.0) ที่เหลือเคยมีประสบการณ์มาก่อน (ร้อยละ 45.0)

8) ด้านผลการพิสูจน์สมมติฐานทางการวิจัย โดยการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุของตำรวจสายตรวจสถานีตำรวจภูธรจังหวัดกาญจนบุรีในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุและด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ โดยจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ พบว่า

8.1) ระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุทั้งในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุและด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

8.2) อายุ มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุในด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

8.3) ระดับการศึกษาสูงสุดมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุทั้งในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ

8.4) ประเภทสายตรวจชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงานสายตรวจ เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน ไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุและการรักษาสถานที่เกิดเหตุทั้งในด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุและด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

1.2 สรุปผลการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เจาะลึกถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจ จำนวน 5 นาย ซึ่งหัวหน้าชุดสายตรวจหรือตำแหน่งรองสารวัตรเป็นผู้คัดเลือกตำรวจกลุ่มงานสายตรวจด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ พบว่า

1) ด้านอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สายตรวจที่แตกต่างกันจะมีความรู้และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ หน้าที่ในสถานที่เกิดเหตุไม่แตกต่างกันมากนัก

2) ด้านการปฏิบัติงานป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุไม่มีปัญหาด้านบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือหรือความรู้การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ รวมถึงด้านการทำงานร่วมกับพนักงานสอบสวน แพทย์ และเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน

3) ด้านประสิทธิภาพของระบบป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ ในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจะ มาให้ความรู้หรือเปิดฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจ และควรให้มีการออก กฎหมายมารองรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1) ควรเพิ่มการศึกษาความรู้และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ตำรวจหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีการปฏิบัติหน้าที่แบบเดียวกันกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สายตรวจ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั่วถึงมากที่สุด

2) ควรเพิ่มการศึกษาความรู้และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ อันได้แก่ พนักงาน สอบสวน เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน แพทย์นิติเวช เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน อัยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีต่อการป้องกันรักษาวัตถุพยานในสถานที่ เกิดเหตุ เพราะเจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็มีส่วนในการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพยานหลักฐาน ในสถานที่เกิดเหตุด้วยเช่นกัน

3) ควรทำการศึกษาถึงความต้องการการฝึกอบรมในด้านของ นิติเวชวิทยาหรือด้านการป้องกันรักษาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุเจ้าหน้าที่ ตำรวจสายตรวจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2.2 ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวง มหาดไทย และมูลนิธิต่าง ๆ ควรร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุง จัดสรรงบประมาณในการเพิ่มบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และฝึกอบรมความรู้ ด้านนิติเวชวิทยา การตรวจสถานที่เกิดเหตุ การป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ และวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ ให้แก่บุคลากรของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้

สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีมาตรฐานเดียวกัน โดยจัดตั้งองค์กรกลางให้มีหน้าที่คอยสนับสนุนและส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนเป็นองค์กรที่กำหนดมาตรฐานของบุคลากรที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

2) รัฐบาลหรือฝ่ายนิติบัญญัติควรกำหนดกฎหมายในการเอาโทษกับผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานที่เกิดเหตุ โดยที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและควรออกกฎหมายมารองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่เกิดเหตุได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานของทางราชการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในสถานที่เกิดเหตุ

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร แสนแก้ว. (2552). การพัฒนางานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของสถานีตำรวจในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 8. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัมพล อรุณพลอด. (2535). การสืบสวนกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช. (2540). การกลั่นกรองพยานหลักฐานชั้นสอบสวน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไตรรัตน์ จงจิตร. (2546). การบริหาร-นักบริหาร. รัฐสภาสาร 51, 5 (พฤษภาคม): 127-135.

- ทวีป กรวยทอง. (2541). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสำนักงานวิทยาการตำรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณีของกองวิทยาการ ภาค 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **องค์การและการบริหาร.** พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 8. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นครพจนรพงษ์ และพลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา. (2529). **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1-6 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมใหม่.** กรุงเทพฯ : เจริญกิจ.
- นุชนางค์ศิริอัสสกุล. (2539). **บทบาทของพยานผู้เชี่ยวชาญในคดีข่มขืนกระทำชำเรา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บริษัทเซอิออน (ประเทศไทย) จำกัด. (2531). **คู่มือการถ่ายภาพพิสูจน์หลักฐาน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เซอิออน.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ. (2541). **การบริหารทรัพยากรการศึกษา.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พงศกรณ์ ชูเวช. (2530). **การพิสูจน์หลักฐาน.** กรุงเทพฯ : สุตรไพศาล.
- พจมาน เครือสินธุ์. (2556). **การบริหารงานบุคคลของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานกลาง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัชรา ลินลอยมา. (2556). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางนิติวิทยาศาสตร์.** เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ระเบียบวิธีการวิจัยทางนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (อัดสำเนา)

- 50 ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มโน ซอศรีสาสร. (2539). **การรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากการจับ ค้น
 ยึดโดยมิชอบ : ศึกษาเฉพาะกรณีพยานวัตถุและพยานเอกสาร**.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สันต์ สุขวจน์. (2550). **การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ**. เอกสารประกอบการสอน
 วิชาการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร.
- อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ. (2546). **นิติวิทยาศาสตร์ 2 เพื่อการ
 สอบสวน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทีซีจี พรินติ้ง.
- Best, John W. (1977). **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey :
 Prentice Hallinc.
- Fisher, Barry A. J. (2004). **Techniques of Crime Scene
 Investigation**. 7th ed. Florida : CRC Press.
- Hobson, C. B. (1991). **Fire Investigation : a new concept**. Illinois :
 Charles C. Thomas Publisher.
- Lee, H. C. (1994). **Crime Scene Investigation**. Taiwan : Central
 Police University Press.
- Richard, Saferstein. (2001). **Forensic Science Handbook**. New
 Jersey : Prentice - Hall, Englewood Cliffs.
- Schiro, George. (n.d.). **Protecting the Crime Scene**. Accessed
 November 5, 2015. Available from [http://www.crime-
 science-investigator.net/evidence1.html](http://www.crime-science-investigator.net/evidence1.html)